

diverses exploracions botàniques. Una de les localitats visitades que més interès ofereix és Vallfogona de Riucorp, per la manca completa de dades botàniques que en teníem. Entre les espècies que figuren en els herbaris del Museu de Catalunya, recollides a Vallfogona per la senyora GALLARDO, hem d'esmentar el *Melampyrum cristatum* L., espècie ben rara a Catalunya.

Res diu d'ella COSTA, ni BENTHAM la cita mes que dels Pireneus, sens precisar localitats; ni BUBANI, ni cap dels autors moderns la citen de Catalunya, fora CADEVALL, que la trobà a la Molina (Cerdanya) i SENNEN a Gombreny, sobre Montgrony. La localitat descoberta per la senyora GALLARDO és tant més notable quant totes les cites espanyoles d'aquest *Melampyrum* son pirenenques o de les serres del centre (Guadarrama, leg. VICIOSO!) i boscos de Castella la Vella, rouredes de *Quercus Tozza* de Cardeñajimeno, provincia de Burgos, on la vejerem abundant en 1914.

V. SOBRE VARIES CENTAUREA CURIOSSES DE L'OCCIDENT DE CATALUNYA

Pel juny de 1916, herboritzant al Montsià (Ulldecona), ens cridà molt l'atenció una *Centaurea* del tipus de la *C. linifolia*, però amb fulles ben diverses de les d'aquesta i amb un posat del tot diferent; això, i el fet d'ésser allí relativament abundosa, sobre tot cap a mitja serra i a la banda septentrional, ens feu creure si podria ésser una raça de la susdita *C. linifolia*, i collirem d'ella abundantament. En l'estudi que estem fent del material de l'occident català, no hem arribat encara a les compostes; però, el mes passat, aprofitant l'estada entre nosaltres de CARLES PAU, volguerem mostrar-li dita planta, i li consultarem nostres dubtes. Despres d'estudiada per l'amic PAU, la proposem com a espècie nova, dedicada per nosaltres al savi Professor ARTUR CABALLERO, de l'Universitat de Barcelona, d'aquesta manera:

Centaurea Caballeroi Pau et Font Quer, nov. sp.—*C. linifoliae* affinis sed foliis inferioribus obovato-spathulatis usque 15 mm.,

superioribus spathulatis 3-5 mm. latis differt. Cinerascens, cœpitosa, habito Asterisci maritimi. Hab. ad rupes calc. Serra de Montsiá pr. Ulldecona.

Comparades les escates involucrals, pèls del receptacle i aquenis de les *Cent. linifolia* i *C. Caballeroi*, hom no hi veu diferències, llevat dels apendix de les escates que son polimorfes en ambdós tipus, sense que puguin ésser establertes diferències precises.

El Montsec d'Ager és una localitat ben rica en espècies interessants. Qualques *Centaurea* d'allí son ben notables. Cap a Coll d'Ares, poderem recollir abundantament formes de una espècie que BUBANI nomena *Cent. cinerascens*. Creiem amb En Pau que es tracta de una forma local tot just diferenciada de la *Cent. Costæ* de WILLKOMM, forma que proposem com a var. *monsicciana* Pau et Font Quer. Creix allí també una altra espècie, la *C. biformis* Timb. var. *oscilans* Pau et Font Quer (*C. polycephala* Costa non Jord.). La *Cent. Costæ* var. *monsicciana* i la *C. biformis* var. *oscilans* ens donen l'híbrid *C. Sagarrae*, que PAU i jo, tenim l'honor de dedicar al savi entomòlec IGNASI DE SAGARRA. La $\times$ *Cent. Sagarrae*, presenta els apèndix escatosos de l'involucre com els de la *C. Costæ*, però, amb qualques pestanyes en els marges, influència de la *C. biformis*.

VI. LES LOCALITATS CATALANES DE L'ASPLENUM GLANDULOSUM LOIS. (A. PETRARCHÆ DC.)

El primer que observà i mencionà a Catalunya aquesta felguera, fou BUBANI, que la descobrí a Organyà (*Fl. Pyr.* IV, pàg. 427). COSTA res ens diu d'ella, i fins a COSTE, que la trobà a La Pobla de Segur, cap a Gerri, en 1908, cap mes botànic l'havia citada a Catalunya. Posteriorment, el Germà SENNEN la herboritzà a Tortosa, i nosaltres, en 1912, a Coll de Daví, sobre Rehinàs. De aleshores en çà han sovintejat les cites d'aquesta espècie, que si bé és rara, està molt escampada a Catalunya, i viu sobre les calices o els conglomerats, des de ben prop de la costa fins al Montsec i la Pobla de Segur.